

مسائل منطقه باید در منطقه حل و فصل شود/ هیچ نیروی خارجی به قره‌باغ نبرده‌ایم

حدود یک ماه است که درگیر میان دو کشور جمهوری آذربایجان و ارمنستان در قره‌باغ با آتش‌بس‌ها و نقض آتش‌بس‌های مکرر ادامه دارد...

حدود یک ماه است که درگیر میان دو کشور جمهوری آذربایجان و ارمنستان در قره‌باغ با آتش‌بس‌ها و نقض آتش‌بس‌های مکرر ادامه دارد و تلاش‌های دیپلماتیک خارج از منطقه هم تاکنون نتوانسته به این تنش دامنه‌دار منطقه‌ای پایان بدهد و ظاهراً چیزی جز راهکارهای منطقه‌ای گره‌گشای این بحران نخواهد بود، مساله‌ای که سفیر جمهوری آذربایجان در تهران هم بر آن تاکید دارد و می‌گوید، مسائل منطقه باید در منطقه حل و فصل شود.

بنیاد حسین اف سفیر فوق‌العاده و تام‌الاختیار جمهوری آذربایجان در تهران در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا درباره آخرین تحولات مناقشه قره‌باغ و چرایی طولانی شدن این درگیری‌ها پس از نقض آتش‌بس می‌گوید: مطلع هستم جنگ قره‌باغ با تجزیه‌طلبی شروع شد و اتباع ارمنی تبار آذربایجان از طرف کشورهای خارجی تشویق به تجزیه‌طلبی تهاجمی شده و در نتیجه، این جمهوری آذربایجان بود که 30 هزار نفر شهید داده و قریب یک میلیون نفر از اتباع آذربایجان از زادگاه خود بیرون رانده شدند.

*حل و فصل مناقشه قره‌باغ برای آمریکا و فرانسه اولویت ندارد

وی همچنین با اشاره به تشکیل گروه مینسک (آمریکا، روسیه و فرانسه) گفت: در سال 1992 گروه مینسک تشکیل شد تا این مناقشه حل و فصل شود، اما دو عضو از آن، کشورهای روسیه و فرانسه هستند که از منطقه دور بوده و حل و فصل مناقشه قره‌باغ برایشان اولویت ندارد، لذا مردم آذربایجان تاکنون هیچ نتیجه‌ای مشاهده نکرده‌اند و اما در این مدت در نتیجه مذاکرات انجام شده چارچوب و اصول اساسی برای گفت‌وگو ایجاد شده است که اخیراً طرف ارمنستان با رفتار و بیانات خود سعی در نابودی این چارچوب می‌کرد.

این دیپلمات آذربایجانی در پاسخ به این سوال که با توجه به عدم نتیجه و دستاورد گروه مینسک، آیا دولت آذربایجان تصمیم دارد تا از نهادهای دیگر یا راه حل کشورهای منطقه برای حل مناقشه قره‌باغ استفاده کند؟ ابراز کرد: از میان اعضای گروه مینسک فقط روسیه است که در منطقه حضور دارد، این که روسیه روابط حسنه‌ای با آذربایجان و همچنین روابط خوبی با ارمنستان دارد و این یک فرصت بسیار خوبی است. اما شاهد هستیم که اخیراً با درخواست جناب آقای ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه، وزرای خارجه سه کشور روسیه، آذربایجان و ارمنستان در مورد آتش‌بس در مسکو توافق کردند و متأسفانه ارمنستان با نقض آتش‌بس به نوعی به پیشنهاد و میانجی‌گری روسیه بی‌احترامی کرد.

*تاکید رئیس‌جمهور آذربایجان بر نقش پررنگ کشورهای منطقه در حل مناقشه

حسین اف تاکید کرد: جناب آقای الهام علی‌اف رئیس‌جمهور آذربایجان نیز در مصاحبه‌های خود اعلام کرد که کشورهای منطقه نقش پررنگ‌تری می‌توانند داشته باشند، از جمله ایران، روسیه و ترکیه و این خواست ماست که در منطقه صلح و ثبات داشته باشیم. در حالی که سیاست ارمنستان باعث شده تا ناامنی در منطقه حاکم شود، توسعه پروژه‌های عمرانی مختل شده و حتی با این سیاست‌ها کشورشان را به بن‌بست رسانده‌اند و مردم ارمنستان از این سیاست خسته شده و بیشتر اتباع‌شان مهاجرت کردند.

سفیر جمهوری آذربایجان در تهران در ادامه یادآور شد: در سال 2018 که در ارمنستان انقلاب رنگین رخ داد، اولین اقدام نخست‌وزیر جدید ارمنستان این بود که در ملاقات‌های خصوصی اظهار کرد به من فرصت دهید، می‌خواهم این مساله را حل کنم اما در داخل کشور مشکلاتی دارم ولی بعد از مدتی رفتار و اظهاراتش را تغییر داد. یکی از نخستین اقداماتش این بود که فرزندش را به سرزمین‌های اشغالی آذربایجان به عنوان سرباز فرستاد، همچنین اقدام دیگر وی این بود که گفت چهارچوب گفت‌وگو باید تغییر کند و تجزیه‌طلب‌ها به عنوان طرف در مذاکره شرکت کنند.

*رفتار و اقدامات ارمنستان نشان داد که نمی‌خواهند مساله حل و فصل شود

وی تصریح کرد: اقدام دیگر نخست‌وزیر ارمنستان حضور و سفر مداوم و بدون اطلاع به سرزمین‌های اشغالی آذربایجان

بود، اخیراً هم برای رئیس جمهور خودخوانده قره باغ در شهر شوشا گهواره فرهنگ آذربایجان مراسم تحلیف برگزار کردند. از سوی دیگر وزیر دفاع ارمنستان از تئوری بر این مبنای رونمایی کرد که جنگ جدید برای سرزمین های جدید رخ خواهد داد، در نتیجه رفتار و اقدامات ارمنستان نشان داد که نمی خواهند این مساله حل و فصل شود، البته هدف های دیگری هم دارند مانند اقدامی که همسر نخست وزیر ارمنستان در برگزاری مانور نظامی برای زنان ارمنی انجام داد.

سفیر جمهوری آذربایجان در تهران در ادامه اظهار کرد: بنابراین پس از این که سربازی فرزند نخست وزیر ارمنستان به پایان رسید، بعد از چند روز ارمنی ها، از آنجایی که انتظار هم نداشتیم اقدام نظامی انجام دادند، اما ارتش آذربایجان جواب این اقدام ارمنستان را داد و رئیس جمهور آذربایجان نیز در مجامع بین المللی اعلام کرد که ارمنستان آماده جنگ است و حتی در جلسه سالانه سازمان ملل متحد که به دلیل پاندمی کرونا به صورت ویدئو کنفرانس برگزار شد رئیس جمهور کشورمان خطاب به جامعه جهانی اعلام کرد که ارمنستان در حال تدارک برای جنگ است.

* آذربایجان برای دفاع از جان و مال اتباع خود پاسخ داد

حسین اف خاطر نشان کرد: بنابراین در 27 سپتامبر آذربایجان از حق دفاع خود و برای دفاع از جان و مال اتباع خود استفاده کرد و نتیجه این شد که امروز تقریباً 147 منطقه مسکونی از جمله سه شهر بزرگ آذربایجان آزاد شده، در اصل مرز ایران و آذربایجان که 132 کیلومتر آن تحت اشغال ارمنستان بود چند روز پیش آزاد شد و جناب آقای الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان به این مناسبت به اتباع آذربایجان و به مردم کشور برادر، ایران تبریک گفت.

* آذربایجان به هیچ وجه نیروی خارجی به منطقه نبرده است

سفیر جمهوری آذربایجان در تهران همچنین در پاسخ به این سوال که گفته می شود نیروهای شبه نظامی از سوریه و ترکیه برای جنگ به آذربایجان اعزام شده اند؟ گفت: فقط ارتش آذربایجان 100 هزار نیرو دارد و ما در این مدت حتی نیروهای رزرو را هم فرا نخوانده ایم. آذربایجان از نظر تجهیزات و سلاح با ارمنستان قابل قیاس نیست، این موضوع هم دروغ و شایعه ای است که ارمنستان شایع کرد. حال اینکه آذربایجان با مستندات اعلام تا کردیت که نیروهای «پ.ک.ک» از طرف ارمنستان می جنگند، آذربایجان به این نیروها نیاز ندارد، کشور آذربایجان به عنوان سمبل قربانی تروریسم و تجزیه طلبی در جهان شناخته می شود.

وی ادامه داد: این ارمنستان است که نخست وزیرش فراخوان می دهد تا ارامنه ای که در خارج هستند به این مناطق آمده و بجنگند.

* طبق قانون آذربایجان تابعیت اشخاصی که به عنوان شبه نظامی جنگیده باشند لغو می شود

حسین اف تصریح کرد: براساس قانون در آذربایجان اشخاصی که به عنوان شبه نظامی و تکفیری در خارج از کشور جنگیده اند خود به خود تابعیت آنها لغو می شود و ما حتی به وزارت خارجه ایران لیست دادیم که تابعیت کدام اشخاص لغو شده است.

* برای سرباز آذربایجان آزادی سرزمین یک امر مقدس است

این دیپلمات آذربایجانی افزود: ارتش آذربایجان به این نیروها نیاز ندارد، الحمدالله ما مسلمان هستیم و هیچ مسلمان به کار حلال خود حرام وارد نمی کند، برای سرباز آذربایجان آزادی سرزمین یک وظیفه مقدس است و هیچکس تهمت به وظیفه مقدس را نمی پذیرد، باور کنید ارمنی ها اگر در این مدت یک دلیل موثق پیدا کرده بودند حتماً اعلام و رسانه ای می کردند.

* هیچ وقت از راه حل صلح و گفت و گو در مناقشه قره باغ امتناع نکردیم

حسین اف در پاسخ به این سوال که آیا دولت آذربایجان با پیشنهاد و راهکار ایران برای حل مناقشه قره باغ موافق است؟ گفت: ما از این که این مساله با صلح و گفت و گو حل شود، هیچ وقت امتناع نکردیم. جمهوری اسلامی ایران از تمامیت ارضی آذربایجان دفاع کرد، مردم و دولت ما خوشحال و قدردان هستند اما این ارمنستان است که اعلام کرده تنها چارچوب مورد قبولش برای گفت و گو، گروه مینسک است.

*خواستار صلح، ثبات و آرامش در منطقه هستیم

این دیپلمات آذربایجانی همچنین بیان کرد: جناب آقای الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان و جناب آقای آقای حسن روحانی رئیس جمهور ایران در گفت و گو تلفنی بر این موضوع تاکید کردند و ما خواستار این هستیم در منطقه صلح، ثبات و آرامش باشد کشورهای که در این زمینه گام بردارند با آنها همکاری خواهیم کرد.

وی درباره دیدار وزیر خارجه آذربایجان با مایک پمپئو وزیر خارجه آمریکا نیز ابراز داشت: همان طور که می دانید آمریکا یکی از روسای مشترک گروه مینسک است و دیداری که در واشنگتن انجام شد در این چارچوب بود، البته این دیدار ها سه جانبه نبود بلکه به طور جداگانه با وزرای خارجه آذربایجان و ارمنستان دیدار و گفت و گو انجام شد.

سفیر آذربایجان در تهران همچنین درباره این که آیا آذربایجان در خواستی به شورای امنیت و یا سازمان ملل متحد برای حل این مساله داشته است یا خیر؟ گفت: چنانچه می دانید تاکنون چهار قطعنامه شورای امنیت در مورد آزادی سرزمین های اشغالی آذربایجان صادر شده اما نزدیک به 30 سال است که اجرا نمی شود البته ارتش آذربایجان یکی از این قطعنامه ها که مربوط به شهر زنگیلان بود را به اجرا در آورد.

* برای انجام دیدار با نخست وزیر ارمنستان منعی نداریم

حسین اف در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر این که اخیرا رئیس جمهور آذربایجان دیدار با نخست وزیر ارمنستان را بعید ندانسته و آیا امکان این دیدار وجود دارد، گفت: ما برای انجام این دیدارها منعی نداریم این موضوع هم در مصاحبه رئیس جمهور آذربایجان و هم نخست وزیر ارمنستان با خبرگزاری تاس مطرح شده بود، لذا چنین پیشنهادی مطرح شد اما تاکنون هیچکدام از طرفین دعوتی برای این دیدار انجام نداده اند در غیر این صورت منعی نداریم.

وی خاطرنشان کرد: این مساله در صورتی به صلح می رسد که نیروهای مسلح ارمنستان سرزمین آذربایجان را ترک کنند، همان طور که می دانید ارمنستان عضو سازمان پیمان امنیت دسته جمعی است اما اقدامات تحریک آمیز از اراضی ارمنستان علیه شهرهای گنجه و مینگه چویر انجام می شود، همچنین ارمنستان دیگر شهرستان ها را با موشک بالستیک هدف قرار داد.

* ما در سرزمین ارمنستان هیچ هدف و چشمی نداریم، هدف اصلی ما آزادی سرزمین هایمان است

این دیپلمات آذربایجانی تصریح کرد: ارمنستان با این حرکات تحریک آمیز قصد داشت کشورهای ثالث و سازمان هایی را به این مناقشه وارد کند، ارتش آذربایجان به این موشک باران عکس العمل نشان نداد، ما جواب ارمنی ها را در صحنه نبرد می دهیم، ما در سرزمین ارمنستان هیچ هدف و چشمی نداریم، هدف اصلی ما آزادی سرزمین هایمان است. ارتش آذربایجان در سرزمین های خود برای آزادی سرزمین های اشغالی مان می جنگد، ما می خواهیم تمامیت ارضی خودمان را برپا کنیم.

* مساله منطقه ما باید در منطقه حل و فصل شود

سفیر جمهوری آذربایجان در تهران درباره این که آیا گفت و گو و مذاکره با حضور سه کشور ایران، روسیه و ترکیه و همچنین دو کشور درگیر مناقشه یعنی آذربایجان و ارمنستان می تواند راهکار موثری در شرایط فعلی باشد؟ گفت: تصور ما این است که مسائل منطقه ما باید در منطقه حل و فصل شود، آذربایجان به عنوان کشور همسایه روابط خوبی با ایران دارد، ایران از مردم و دولت آذربایجان حمایت کرد. در دوران جنگ اول قره باغ بعد از اشغال شهرستان فضولی، ساکنین شهرستان های جبرائیل، زنگیلان و قوبادلی به محاصره افتاده بودند، اگر کمک ایران نبود ارمنی ها ساکنین آذربایجان در محاصره را می کشتند، ایران به ما کمک کرد و اتباع آذربایجان از طریق رود ارس وارد ایران شده و سپس به سرزمین اصلی خود بازگشتند.

* همکاری سه جانبه آذربایجان، ایران و روسیه در سطح روسای جمهور داریم

حسین اف تصریح کرد: آذربایجان همچنین با فدراسیون روسیه روابط خوبی دارد و ما همکاری سه جانبه با آذربایجان، ایران و روسیه در سطح روسای جمهور داریم، از طرفی ترکیه نیز یکی از متحدان اصلی آذربایجان است و بخاطر اشغال سرزمین های آذربایجان، مرز خود با ارمنستان را بسته است. ما با تمام کشورهای جهان به استثنای ارمنستان اشغالگر

همکاری می کنیم. البته کشورهای منطقه از جمله با ایران، روسیه، ترکیه و گرجستان همکاری تنگاتنگی داریم، این ارمنستان است که به دلیل سیاست اشغالگری خودش، سیاست، اقتصاد و کشور ارمنستان را به بن بست کشانده و کاری هم نمی تواند انجام دهد.

* از اصابت راکت به خاک ایران ناراحت هستیم

حسین اف در بخش دیگری از این گفت و گو درباره اصابت خمپاره و راکت به مناطقی از خاک ایران و هشدار ایران به دو کشور جمهوری آذربایجان و ارمنستان گفت: مرزبانی ایران وظیفه دارد از سرزمین خود دفاع کند. ما از این که راکت و خمپاره به خاک ایران اصابت کرده ناراحت هستیم اما جهت اطلاع عرض کنم مناطقی که موشک و خمپاره افتاده در اصل در سمت چپ و پشت نیروهای مسلح آذربایجان است و هدف آذربایجان هم رو به رو و دست راست یعنی سرزمین های اشغالی است، در این مورد با ارگان های ذیربط ایران در تماس بوده و مکاتباتی را انجام دادیم.

وی یادآور شد: در حال حاضر قسمت مرزی ایران و آذربایجان که تحت اشغال بود آزاد شده و مرزبانی آذربایجان کنترل مرزها را به عهده گرفته است. مطمئن هستیم با آزاد شدن مناطق باقی مانده و سرمایه گذاری و کلید خوردن پروژه های عمرانی، شاهد توسعه و آبادانی آن مناطق خواهیم بود و پیرامون این برنامه ها با جمهوری اسلامی ایران نیز همکاری خواهیم کرد.

این دیپلمات آذربایجانی ابراز داشت: در 23 فوریه سال 2016 در شهر تهران "موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری آذربایجان و دولت جمهوری اسلامی ایران در زمینه ادامه ساخت، بهره برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سدها و نیروگاه های برقآبی خدافین و قیزقالاسی بر روی رودخانه ارس" در حضور روسای جمهور محترم دو کشور به امضا رسیده است، و این قرارداد از طرف مجلس دو کشور به تصویب رسیده و لازم الاجرا می باشد، امروزه ارگان های هر دو کشور در حال انجام مفاد این قرارداد هستند.

*ایران پس از جنگ 8 ساله تجربه خوبی در بازسازی مناطق جنگ زده دارد

وی ادامه داد: همچنین به دنبال ثبت جهانی پل تاریخی خدا آفرین در یونسکو هستیم، تا این میراث مشترک بعد از مرمت و بازسازی به جاذبه گردشگری تبدیل شود. من اطلاع دارم ایران پس از جنگ 8 ساله تجربه خوبی در بازسازی مناطق جنگ زده دارد، سفیر ایران در باکو نیز در این موارد اعلام کرد که ایران آماده همکاری با جمهوری آذربایجان است.

سفیر آذربایجان در تهران با تاکید بر این که در دوران کرونا مرز دو کشور باز بوده و همکاری ها ادامه داشته و این نشان دهنده عمق روابط دو کشور است، اظهار کرد: به عنوان سفیر خیلی خوشحالم که در دوران ماموریت بنده روابط دو کشور در حال توسعه است، مخصوصا در حوزه اقتصادی، همکاری های خوبی داریم. مطمئنم که در اسرع وقت تجارت و روابط اقتصادی بین دو کشور بیشتر رونق پیدا می کند و این همکاری به نفع کشورها و مردمان ما است.

*اصناف و تجار با انجام تست می توانند از مرز عبور کنند

وی درباره محدودیت ها برای رفت و آمد بین دو کشور و صدور ویزا نیز گفت: به دلیل کرونا، یکسری محدودیت هایی اعمال شده اما با توجه به گفت وگوهای مقامات دو کشور برای عبور و مرور تجار و اصناف تسهیلاتی ایجاد شده و با انجام تست می توانند از مرز عبور کنند و خوشبختانه در دوران کرونا مرز یک ساعت هم برای تجارت و ترانزیت بسته نشد. وی در پایان از حمایت های جمهوری اسلامی ایران قدردانی کرد و گفت: بسیار خوش وقتم که در دوران ماموریت، نمایندگان رهبری در 4 استان شمال غرب بیابانه مشترک صادر کردند و باعث خوشحالی مردم آذربایجان شد و بنده شخصا با هر چهار بزرگوار تماس گرفته تشکر کردم، همچنین مراجع تقلید آیت الله نوری همدانی و آیت الله مکارم شیرازی بیابانه صادر کرده بودند که طی تماس تلفنی از عالم های گرانقدر جهان اسلام تشکر و قدردانی کردم. جناب آقای دکتر ولایتی مشاور مقام معظم رهبری نیز که تجربه میانجی گری دارند بیانات ارزشمندی را عنوان کردند و مواضعی که از سوی سخنگوهای دولت و وزارت امور خارجه اعلام شد در رسانه های آذربایجان پوشش کامل داده شد و مردم آذربایجان از این مواضع به حق کشور دوست و برادر ایران مطلع و خرسند هستند.

خبرگزاری ایسنا بر اساس اصل رعایت توازن در انتشار اخبار، آمادگی دارد نقطه نظرات و دیدگاه سفیر محترم کشور ارمنستان درباره مناقشه قره باغ را نیز منتشر کند.